

KÖNYVESPOLC

JÓKAI MÓR: IRÁSOK ÉLETEMÉRŐL

Jókai válogatott művei sorozatban jelent meg a fenti címen az író életrajzára vonatkozó kötet. Egymástól különböző, nem összefüggő írások ezek, de mutatják Jókai életének legjelentősebb mozzanatait. A huszonegy életrajzszerű Jókai-írás élvezetes, izgalmas olvasmány. Bővít a nagy magyar íróról meglévő ismereteinket, de egyben bizonyos mértékű társadalomrajzot is kapunk a kötetből. A könyv végén elhelyezett életrajzi képek emelik a kötet értékét. (Szépirodalmi Könyvkiadó.)

SZABÓ BÉLA: AZ ÉLET PEREMÉN

A Csehszlovákiában élő magyar író új könyve bizonyos mértékig életrajzi, de mégsem az. „Az élet peremén”, regényhöz-tolmács nélkül szólal meg az író: életének keserves esztendeiről, az első verses próbálkozásától pergeti előttünk életének fonatát. Mindezt nem az időrendi folyamatosság, a megszakíthatóság igényével teszi, hanem mozaikszövevényben rakja össze apró életkockákból, finom kis írásokból, írói és kenyerkereső életútját. Hevítő lírával rajzolt mozzanatok ezek, amelyek felejthetetlen élményt adnak az olvasónak. (Szlovákiai Szépirodalmi Könyvkiadó.) (Szépirodalmi Könyvkiadó.)

HEMINGWAY: A KILIMANDZSÁRÓ HAVA

Az Olcsó Könyvtárban jelent meg a fenti címen a nagy amerikai írónak tizenhárom novellája, Süksödi Mihály utószavával. A Negyvenkilenc elbeszélés című vastkos novellakötetéből készült ez a válogatás, hozzátehetjük, hogy igen sikerült válogatás.

Hemingway írói munkásságát hazánkban nemigen ismerik. Talán csak az Öreg halász és a tenger című, alig százas műve forog

közkezezen. Ez az utóbbi hónapokban jelent meg nálunk új kiadásban. Ez a remekmű nemcsak Nobel-díjas írás, hanem egyben mutatja, summázza az író tanítását emberről és világról. Ez a tanítás egyetlen, keményre kalapált mondatba tömöríthető: „Az ember nem arra született, hogy legyőzzék — az embert el lehet pusztítani, de legyőzni nem lehet soha”. (Szépirodalmi Könyvkiadó.)

Kikelt a kacsukafa és a borpálma — Virdgranak a tavasz hírnökei

a szegedi fűvészkertben

A Szegedi Tudományegyetem Növénytan Intézetének fűvészkertjében a tavasz első hírnökei már bontogatják szirmaikat. A langyosvízű díszítő környéken sárga virágmezőt képezve pompázik a lókörnyű fű, amelynek jellegzetessége, hogy előbb a virágok nyílnak s később zöldellnek ki a levelek. Ugyancsak virít a szabadban a száratlan kankalin is.

Az üvegházakban több egzotikus növény, mint például az Indonéziában és Dél-Kínában honos dús fehér fűrtős orchidea, a Haemaria hajtott virágok és nyílnak az ausztráliai és afrikai akáciák is, valamint a magas hegyvidék kényes virága, a hússzínű Erica. Ez utóbbi — piros virágaival — az egyik legszebb dísz az üvegházak.

Az „ezernyi virágok országában” új, értékes növényekkel gazdagodott. Az elmúlt hónapokban a világ minden tájáról érkeztek távoli földrészek jellegzetes növényeinek magját tartalmazó tasakok. A közelmúltban kapcsolatot teremtettek a szegedi botanikus kerttel.

Most első ízben onnan tudtak beszerezni kacsukafa magvakát, amelyek már ki is keltek. A növények tíz centi magasak és hármas levelei szépen bontakoznak. Kikelt a trópusi gyöngyű is. Ennek termése piros színű, babhoz hasonló, a bennszülöttek fűzérbe kötve, nyakukban viselik.

Nagy rügyekben kel a borpálma, amely arról nyerte nevét, hogy hazájában ter-

mésből bort készítenek. Ugyancsak hajt a raffia-pálma magja. Ez a fa azért értékes, mert 20 méter magasra megnövő leveleinél rostjából szaggatják a szőlőkötöző raffiát, Kelet-Afrikában és Madagaszkáron pedig kalapot és szőnyeget készítenek belőle. Ezek a különleges pálmák annál inkább értékesek, mert belőlük hazánk botanikus kertjeiben csak elvétve találunk egy-két példányt. Szinte minden nap fejlődik, gazdognak az egyetemi fűvészkert és sok új látnivalóval lepi meg a természetet, a növényvilág kedvelőit.

Tóth Béla

RÁDIÓMŰSOR

Szombat

KOSSUTH-RÁDIO

4,56 Rákóczi-induló, 5,00 Hírek, időjárásjelentés, 5,05-7,59 Vidáman, frissen. Közben: 5,30 Hírek, időjárásjelentés, 6,00 Falurádió. Utána a vidéki színházi műsor. 6,35 Orvosi tanácsok, 6,45 Hirdetőszoop, 6,59 Időjelzés, 7,00 Hírek, időjárásjelentés, 7,10 Új könyvek, 7,25 Színház, hangverseny- és moziműsor, 7,45 Naptár, 7,59 Időjelzés, 8,00 Műsorismertetés, időjárásjelentés, 8 óra 08 Technikai szünet, 8,10 Lányok, asszonyok, 8,25 Dvorszák: A-dúr zongorabátás, 9,00 Fizika, 9,25 Zene, 9,45 Történelem, 10,00 Hírek, lapszemle, időjárásjelentés, 10,10 Meseelőjáték az óvodában, 10,30 Szép Juhász. Daljátékrészletek, 11,00 Napos oldal, Polytársas regény, 11,20 Zenekari muzsika, 12,00 Déli harangszó, hírek, időjárásjelentés, 12,10 Verbunkosok, magyar nóták, 12,45 Mit olvassunk? 13,00 Operarészletek, 13,40 Vá-

Sokoldalúan segítik a MEDOSZ-szervezetek a termelőszövetkezeteket

A MEDOSZ Csongrád megyei alapszervezeteinek tagjai is odaadón munkálkodtak a dolgozó parasztok meggyőzéséért: mintegy ötszáz-an vettek részt a tisztagtárlóban. A nemrégiben lezajlott

IV. megyei küldöttértekezleten fontos határozatokat hoztak az újonnan alakult és a megnövekedett termelőszövetkezetek segítése érdekében.

A megyei alapszervezetek, melyeknek száma meghaladja az ötvenet, rendszeresen támogatják a termelőszövetkezetek politikai, kulturális és munkaszervezési tevékenységét. Küldöttük részt vesznek például a szövetkezetek vezetőségi ülésein, közgyűlésein, viszont ők is meghívják a tisz-belleket a saját szakszervezeti bizottsági értekezleteikre, s termelési tanácskozáskra, ahol átadják a hosszú évek során kialakult szervezési módszereiket.

Kulturális kapcsolatok

Eleven, kulturális kapcsolatot is létesítenek a termelőszövetkezetekkel. Közös rendezvényeket, táncesteket, baráti összejöveteleket tartanak. Itt még jobban megismerkednek majd egymás életével a géppállomások és állami gazdaságok, valamint a termelőszövetkezetek dolgozóit. A MEDOSZ üzemi szervezetei

vándorkönyvtárakat küldenek a tisz-ekbe,

melyekből politikai, szak- és szépirodalmi könyveket kölcsönözhetnek a szövetkezeti tagok. Támogatják a gazdasági vezetést is a tisz-ek patronálásában a MEDOSZ üzemi szervezetei. Rendszeres szaktanácsadást szerveznek. Ennek során

az állami és kísérleti gazdaságok szakelőadói tartanak előadásokat

a nagyobb termelőszövetkezetekben, a helyi adottságoknak megfelelő és időszerte mezőgazdasági, vagy állattenyésztési kérdésekről. Azokban a szövetkezetekben, ahol járhatóan tisz-tagok kezelnek mezőgazdasági gépeket, felhívják a figyelmüket a szakmai ismeretek gyarapításának lehetőségeire. Már most a télen csaknem száz termelőszövetkezeti gépke-

zelő vesz részt négyhónapos központi továbbképző tanfolyamon.

Társadalmi munkák

Esetenként, a megszaportott mezőgazdasági munkák idején gyakorlati segítséget is nyújtanak a kezdő termelőszövetkezeteknek.

Társadalmi munkaakciókat szerveznek

például az üzemi szervezetek a gyors szénabegyűjtéshez, a gabonabetakarításhoz és így tovább. Munkabrigádokkal, építészakemberekkel segítik a tisz-ek saját erőből történő építkezéseit.

Elvégzik a nagyobb szakutadást igénylő javítási, vagy szerelési munkákat.

Gépeket, alkatrészeket kölcsönöznek az istállóik, ólak építéséhez. Az állami gazdaságokban biztosítják szükség esetén a gépek; kenderkomóba, szénakaszáló, járósiló és egyébke kölcsönzését a tisz-ek részére, ha azok náluk elvégezték már a munkát. Természetesen ezek használati díját a szövetkezetek megtérítik.

Közös versenypontok

A géppállomások most tárgyaltak meg egész évre szóló munkaverseny-feltételeiket. Ezeket összehangolták a tisz-mozgalom erősítésével. Így például — a többi között — traktoregységként ezer normálhold művelését ajánlották fel az idén. Ez több mint 40 százalékos capaci-

tásnövelést jelent 1959-hez képest. Szükség is van erre, hiszen hatalmas területekkel növekedtek a közös gazdaságok. Figyelemre méltó a géppállomások munkaversenyének célkitűzéseiben az is, hogy összefüggésbe hozták a tisz-ek termelési versenyével.

Szintén például a szövetkezetek négyzetes vetésű kukoricaterületeinek növelését, az eddigieknél lényegesen nagyobb kukoricatermő táblák teljes gépi kaszálását és így tovább.

Mindez azt eredményezi, hogy növekszik a tisz-ek termelőháza, a tagság jövedelme. A géppállomások, állami gazdaságok és mezőgazdasági vállalatok szakszervezeti bizottságain túl a gazdasági vezetők is jelentős támogatást nyújtanak a közös gazdálkodás útján most induló dolgozó parasztságának. Az igazgatók, főkönyvelők, agronomusok, brigádvezetők és más fontosabb beosztásban lévő dolgozók tanácsokkal, és más gyakorlati módon egyengetik a termelőszövetkezeti tagság útját. Ezenkívül a MEDOSZ alapszervezetei valamennyi összejövetelükön, értekezletükön

rendszeresen értékelik környékük termelőszövetkezeti mozgalmának helyzetét,

problémáit, hogy időben mozgósítani tudják a szükséges segítség megadására az üzemeik dolgozóit.

Megyénk az ország hatodik ipari megyéje

A hároméves terv utolsó évében, a második öt éves terv beindulása előtt szükségesszerű megvizsgálunk megyénk iparának helyzetét, az iparosításban eddig elért eredményeket, a még fennálló hiányosságokat és fejlődésünk perspektíváit.

Csongrád megye az ipari termelés volumene tekintetében a 6. helyet foglalja el a megyék között. Megyénk Dél-Magyarország legfejlettebb ipari megyéje, s országosan is csak a jelentős nehéziparral rendelkező megyék előzik meg.

A megye iparának szerkezetére rányomja bélyegét az alföldi, mezőgazdasági jelleg, a bányavidékek távolsága. A termelésben döntő súlyú — több mint 50 százalékkal — a könnyűipar képviselteti magát. Igen jelentős (36 százalék) az élelmiszeripar, s mindössze 12 százalék a nehézipari termelés.

Könnnyű- és élelmiszeripari termelésünk országosan is számottevő. Egyes termékekből s azok exportjából az országos termelés, illetve export jelentős hányadát adja megyénk ipara. A könnyűipari cikkek közül 1959-ben az ország konyhabútor-termelésének 34 százalékát len- és kendersizet-termelésének 30 százalékát, férfilyöntény-termelésének 21 százalékát, a nőcipő-exportnak 14 százalékát adta Csongrád megye. Az élelmiszeripari termékek közül a szalámi-termelés és export 55-60 százaléka, a fűszernaprika-termelés 48, a paprikaexport 37 százaléka, a vágottbaromfi-export 13 százaléka megyénkben került ki.

Megyénk ipara — statisztikai adatok szerint — 1959-ben eredményesen, jól dolgozott, a termelés nagymértékben fejlődött. A további fejlődést gátolja az a körülmény, hogy üzemeink nagy része 50-60 éves, öreg, régi típusú gépekkel dolgozik. Az MSZMP VII. kongresszusán ismertetett gazdasági irányelvek értelmében a jövőben a hangsúly a műszaki színvonal emelésén lesz. Ennek egyik láncszeme — ami megyénket is érinti — a könnyű- és élelmiszeripar

rekonstrukciója. Gazdasági erőinket főleg nem új üzemeik létesítésére, hanem a meglévő korszerűsítésére fordítjuk. A régi, elavult gépek helyett új, modernebb, termelékenyebb gépeket helyezünk üzembe. Ez a folyamat már megkezdődött, de lényeges változást csak a következő években várhatunk.

A műszaki fejlesztés kapcsán új, modern szövízüzemet kap a Szegedi Textilművek, megkezdődik a kábelgyártás Szegeden, megtörténik a Szegedi Kenderfonógyár és a Szegedi Cipőgyár rekonstrukciója, tárgyalások folynak a Szegedi Ruhagyár bővítéséről, bővítik a Szegedi Szálamigvárat, a Makói Gépgyárat és a Szegedi Jutárnyárgyárat, de nem marad ki a korszerű gépekkel való ellátásból a Hódmezővásárhelyi Mérleggyár, a Harisnyagyár és a többi vállalat sem.

Kedvezőtlenül érezteti hatását a beruházások elosztásánál az a körülmény, hogy megyénkben nincs súlypon-

ti iparágra (híradástechnika, vegyipar stb.) tartozó üzem.

A második öt éves terv ezen iparágak nagyarányú fejlesztését írja elő, például a vegyipar termelése öt év alatt megkétszereződik. Az erőteljesebben fejlesztett iparágak új létesítményeket is kapnak. Szeged adottságai megfelelőek egy gyógyszer-gyár létesítéséhez. Illetékes szervek már foglalkoztak ezzel a gondolattal, amelynek megvalósítása sokat lendítené megyénk iparát.

Iparunk fejlesztésének ezek az irányelvei a további fejlődés biztosítékát jelentik, elősegítik, hogy előre haladunk a megkezdett úton, a második öt éves terv célkitűzéseinek teljesítéséért.

Klonkai László, a Központi Statisztikai Hivatal Csongrád megyei Igazgatóságának ipari főelőadója.

Három népitánc-csoport — egy üzemből

A Szegedi Ruhagyáról van szó. Kulturális szemle versenyekre. A verbuválódott egyes tánckara és legelőnkebb a művészeti csoportok tevékenysége. S mint üzemnek 20 tagú szimfonikus zenekara van. Van az üzemnek három táncosport-színjátzó csoportja is, amely részt vesz a népi táncosportok versenyében. Egy üzemből három külön-külön táncosport. Nálunk bizonyítottan sok táncos-egyetemes is képzik a Szegedi Ruhagyárban...

Az egyik csoport a Karhatalommal közösen dolgozik és vezet be a kulturális szemlére is. Rajtuk kívül van sok egy üzemben.